

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA INŠPEKTORÁT ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA BANSKÁ BYSTRICA

Jegorovova 29B, 97401 Banská Bystrica

Číslo spisu

722/46/2023-4795/2023

Banská Bystrica

09. 02. 2023

ROZHODNUTIE

č. 722/46/2023-4795/2023

Popis konania / Účastníci konania

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica ako príslušný orgán štátnej správy vo veciach v oblasti prevencie a manažmentu introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov podľa § 7 ods. 1 písm. b) a § 9 písm. c) a písm. d) zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon č. 150/2019 Z. z.") účastníkovi konania:

Mesto Tisovec
Nám. Dr. V. Clementisa 1
980 61 Tisovec
IČO: 00319155

Výrok

nariaďuje:

vykonať opatrenia na nápravu podľa § 9 písm. d) v nadväznosti na § 16 ods. 15 zákona č. 150/2019 Z. z. v tomto rozsahu:

1) Prijat' trvalo účinné opatrenia na zamedzenie úniku alebo šírenia invázných nepôvodných druhov rastlín zaradených do zoznamu invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky a do zoznamu invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Európskej únie na území mesta.

Termín: do 30.06.2023

2) Vykonať vlastné zistenia výskytu invázných nepôvodných druhov rastlín na území obce raz mesačne v období mesiacov apríl až september. Na základe týchto zistení následne upozorniť vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov na miesta výskytu invázných nepôvodných druhov rastlín a na ich povinnosti podľa § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z.

Termín: bezodkladne po uskutočnení zistenia

Odôvodnenie

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, odbor inšpekcie biologickej bezpečnosti (ďalej len „Inšpekcia“) vykonala dňa 10.11.2022 štátny dozor podľa § 16 zákona č. 150/2019 Z. z. u kontrolovanej osoby, ktorou je Mesto Tisovec, Nám. Dr. V. Clementisa 1, 980 61 Tisovec, IČO: 00319155 (ďalej len "kontrolovaná osoba"), zameraný na zisťovanie dodržiavania ustanovení zákona č. 150/2019 Z. z.

Zákon č. 150/2019 Z. z. nadobudol účinnosť dňa 01.08.2019 a jeho účelom je ustanoviť pravidlá pre prevenciu, zmiernenie a minimalizáciu nepriaznivých vplyvov introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov na biodiverzitu a súvisiace ekosystémové služby, ako aj na ľudské zdravie, bezpečnosť a hospodárstvo. Invázne druhy rastlín majú vďaka svojim vlastnostiam vysokú konkurenčnú schopnosť voči ostatným druhom rastlín a úspešne potláčajú ich rast a sú to nepôvodné druhy, teda druhy s prirodzeným alergickým potenciálom pre tunajších obyvateľov. Invázne rastliny majú vlastnosti, ktoré vyžadujú celospoločenský systematický a koordinovaný postup ich odstraňovania a prevencie ich šírenia. Okrem zdravotných rizík a environmentálnych dosahov na prírodu, prináša šírenie invázných druhov rastlín aj ekonomické a hospodárske straty a následne zvýšené náklady na odstránenie dôsledkov ich šírenia.

Odstránenie invázných nepôvodných druhov rastlín sa musí uskutočniť v súlade s vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 450/2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania invázných nepôvodných druhov (ďalej len "vyhláška č. 450/2019 Z. z.").

Vo všeobecnosti je pri odstraňovaní invázných nepôvodných druhov rastlín potrebné brať do úvahy aký majú spôsob rozmnožovania a do akej biologickej skupiny patria, početnosť na lokalite, charakter a situovanie stanovišťa, ohrozenosť a veľkosť lokality, fázu rastu rastliny a ďalšie biologické vlastnosti druhu. Je potrebné ich odstraňovať hneď v počiatočnom štádiu ich výskytu na lokalite, keď je ich odstraňovanie najefektívnejšie. Pri druhoch rozmnožujúcich sa aj generatívnym spôsobom je potrebné zrealizovať zásah pred alebo v čase kvitnutia druhu, zásadne pred začiatkom tvorby semien.

Inšpekcia štátnym dozorom spojeným s terénnou obhliadkou, vykonanou za účasti zástupcu kontrolovanej osoby, zistila na pozemku na parcele CKN 3684/2 v k. ú. Tisovec, ktorá je vo vlastníctve kontrolovanej osoby, na ploche 200 m² výskyt rastlinného invázneho nepôvodného druhu zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*) zaradeného do zoznamu invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky, uvedenom v prílohe č. 1 k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 449/2019 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky.

Terénnou obhliadkou ďalších kontrolovaných pozemkov bol na území mesta Tisovec počas štátneho dozoru zistený výskyt invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky zlatobyľ kanadská (*S. canadensis*) a pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*) na pozemkoch na parcelách CKN 8352/1, EKN 8343/2, CKN 3744/6, EKN 8341/1 a EKN 5026 v k. ú. Tisovec. Uvedené pozemky sú podľa výpisov z príslušných listov vlastníctva vo vlastníctve rôznych fyzických alebo právnických osôb.

Pri výkone štátneho dozoru dňa 10.11.2022 Inšpekcia zistila, že Mesto Tisovec si ako obec pri výkone samosprávy nesplnilo povinnosť podľa § 14 ods. 1 a 3 zákona č. 150/2019 Z. z. upozorňovať vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov na miesta výskytu invázných nepôvodných druhov a na ich povinnosti podľa § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. zverejnením informácie o miestach výskytu invázných nepôvodných druhov a informačného letáku podľa § 14 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. na svojom webovom sídle a iným spôsobom v mieste obvyklým.

Výsledkom štátneho dozoru je protokol o vykonaní štátneho dozoru č. 46/052/22/ID-P zo dňa 29.11.2022 (č. konania 9710/46/2022-40697/2022) (ďalej len „protokol“), s ktorým bola kontrolovaná osoba oboznámená dňa 30.11.2022 a mala možnosť sa k zisteniam štátneho dozoru uvedeným v protokole vyjadriť v lehote do 10 dní od doručenia protokolu. Kontrolovaná osoba sa k zisteniam štátneho dozoru nevyjadrila a inšpekcia dňa 16.12.2022 skončila štátny dozor doručením písomného oznámenia o skončení štátneho dozoru kontrolovanej osobe (č. konania 9710/46/2022-45129/2022).

Na základe vykonaného štátneho dozoru a zistených nedostatkov uvedených v protokole Inšpekcia listom (č. konania 722/46/2023-919/2023) zo dňa 11.01.2023 oznámila Mestu Tisovec, Nám. V. Clementisa 1, 980 61 Tisovec, IČO: 00319155 (ďalej len "účastník konania") začatie konania o nariadení opatrení na zabezpečenie dodržiavania zákona č. 150/2019 Z. z. podľa § 9 písm. d) v nadväznosti na § 16 ods. 15 zákona č. 150/2019 Z. z. pretože:

1) účastník konania sa ako mesto pri výkone samosprávy dopustil porušenia zákazu podľa § 2 ods. 1 zákona č. 150/2019 Z. z., podľa ktorého je zakázané invázne nepôvodné druhy vzbudzujúce obavy Slovenskej republiky priniesť na územie Slovenskej republiky, držať, rozmnožovať, prepravovať okrem ich prepravy v súvislosti s ich eradikáciou, uvádzať na trh, používať, vymieňať, nechať rozmnožovať, chovať, pestovať alebo uvoľniť do životného

prostredia tým, že na území mesta Tisovec nechal rozmnožovať invázne nepôvodné druhy vzbudzujúce obavy Slovenskej republiky.

2) účastník konania sa dopustil nesplnenia povinností vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov podľa § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z., podľa ktorého je vlastník, správca alebo užívateľ pozemku povinný za podmienok a spôsobom ustanoveným vyhláškou č. 450/2019 Z. z. odstraňovať zo svojho pozemku invázne nepôvodné druhy uvedené v zozname inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky a v zozname inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Európskej únie a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu. Porušenia uvedeného ustanovenia zákona č. 150/2019 Z. z. sa účastník konania dopustil tým, že z pozemku na parcele CKN 3684/2 v k. ú. Tisovec, ktorá je v jeho vlastníctve, neodstraňoval z celej plochy pozemku, najmä jeho okrajových častí, invázny nepôvodný druh zlatobyľ kanadská (*S. canadensis*) a nestaral sa o pozemok vo svojom vlastníctve tak, aby sa zamedzilo šíreniu tohto invázneho nepôvodného druhu.

Inšpekcia pred začatím konania o nariadení opatrení zistila, že kontrolovaná osoba v termíne do skončenia štátneho dozoru odstránila nedostatky podľa § 14 ods. 1 a 3 zákona č. 150/2019 Z. z., zistené Inšpekciou počas štátneho dozoru, zverejnením informácie o miestach výskytu inváznych nepôvodných druhov a informačného letáku podľa § 14 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. na svojom webovom sídle <https://www.tisovec.com/> dňa 14.11.2022 (č. konania 722/46/2023-1059/2023). Z tohto dôvodu pominul dôvod k nariadeniu opatrení na nápravu tohto zisteného porušenia zákona č. 150/2019 Z. z. a Inšpekcia tento bod do konania o nariadení opatrení nezahrnula.

Pred vydaním rozhodnutia mal účastník konania možnosť oboznámiť sa s podkladmi pre vydanie rozhodnutia nahliadnutím do príslušného administratívneho spisu a v lehote do 10 dní odo dňa doručenia oznámenia o začatí konania o uložení opatrení na nápravu mal účastník konania možnosť písomne sa vyjadriť k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie, resp. mohol predložiť ďalšie dôkazové materiály, ktoré by mohli objasniť zistenie skutkovej podstaty veci. Inšpekcia súčasne účastníka konania upozornila, že ak v stanovenej lehote nepredloží vyjadrenie k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia, ani ich nedoplní, bude pri rozhodovaní v predmetnej veci vychádzať zo známych podkladov, ktoré má Inšpekcia k dispozícii.

Účastník konania sa k oznámeniu o začatí konania o uložení opatrení vyjadril listom č. S:58/2023 zo dňa 25.01.2023 (č. konania 722/46/2023-919/2023), v ktorom sa okrem iného uvádza:

„Mesto Tisovec na základe vykonaného štátneho dozoru zameraného na kontrolu plnenia povinností v oblasti prevencie a manažmentu introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov rastlín zverejnilo 14.11.2022 na webovom sídle mesta Tisovec informácie o miestach výskytu inváznych nepôvodných druhov a informačných letákov podľa § 14 ods. 3 zákona č. 150/2019. Mesto Tisovec upozornilo listom vlastníkov (správcov) predmetných parciel CKN 8352/1, EKN 8343/2, CKN 3744/6, EKN 8341/1 a EKN 5026 v k. ú. Tisovec. Mesto bude pravidelne vykonávať kontroly pozemkov v k. ú. Tisovec a k. ú. Rimavská Píla a zároveň zabezpečí pokosenie parcely č. CKN 3684/2 vo vlastníctve mesta Tisovec.“

Súčasťou vyjadrenia k oznámeniu o začatí konania o uložení opatrení sú prílohy o potvrdení zverejnenia informácií o miestach výskytu inváznych nepôvodných druhov a informačných letákov a kópie písomných upozornení vlastníkov a správcov pozemkov na výskyt inváznych nepôvodných druhov.

Inšpekcia v predmetnom rozhodnutí zohľadnila súčinnosť účastníka konania počas výkonu štátneho dozoru a snahu účastníka konania o vykonanie nápravy zistených nedostatkov. Inšpekcia je toho názoru, že skutkový stav bol náležite zistený a preukázaný, a preto bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie

Protí tomuto rozhodnutiu možno podať na Slovenskú inšpekciu životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia účastníkovi konania. Ak toto rozhodnutie po vyčerpaní prípustných riadnych opravných prostriedkov nadobudne právoplatnosť, jeho zákonnosť môže byť preskúmaná súdom.

JUDr. Denisa Masná
riaditeľka inšpektorátu

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00156906 Sufix: 10003

Doručuje sa

Mesto Tisovec (OVM), Nám. Dr. V. Clementisa 1, 98061 Tisovec, Slovenská republika

Na vedomie

Po nadobudnutí právoplatnosti:

Štátna ochrana prírody Slovenská republika, Tajovského 28B, 974 01 Banská Bystrica